

กฤษฎีกา

ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๓ (กุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๖๖)
www.krisdika.go.th

๒

การกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการไว้ทรงผม
ของนักเรียนของสถานศึกษา

๑๒

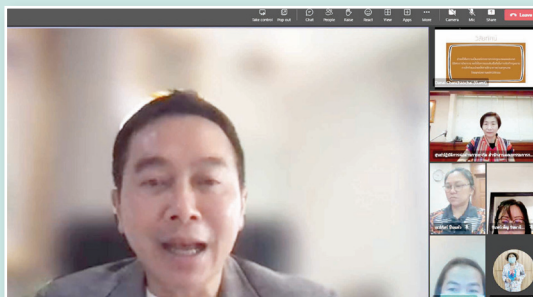
ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์
เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๑๓

การจัดตั้งบริษัทโฮลดิ้งคอมพานี (Holding company)
เพื่อเข้าร่วมกิจการ ร่วมลงทุนหรือเข้าถือหุ้นกับเอกชน

นายอนุตล เกร์ฤกษ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ ระดับปฏิบัติการ รุ่นที่ ๒๒ และบรรยายพิเศษ เรื่อง “กฎหมาย : การวางโครงสร้างของสังคม” เมื่อวันจันทร์ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมราชดำเนิน โรงแรมรอยัลปรีนเซส หลานหลวง กรุงเทพมหานคร ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประกอบด้วย นิติกรระดับปฏิบัติการ ที่ปฏิบัติงานด้านกฎหมาย ในส่วนราชการต่าง ๆ นายทหารเหล่าพระธรรมนูญในระดับเทียบเท่าข้าราชการพลเรือนระดับปฏิบัติการ ในสังกัดกระทรวงกลาโหม

นางณัฐนันท์ อัสวเลิศศักดิ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การบริหารความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจเกิดจากการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เพื่อการปฏิบัติราชการอย่างโปร่งใส จัดโดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) เมื่อวันอังคาร ที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖ ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Microsoft Teams

นายอนุตล เกร์ฤกษ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐระดับชำนาญการขึ้นไป รุ่นที่ ๓๒ และบรรยายพิเศษ เรื่อง “กฎหมาย : การวางโครงสร้างของสังคม” เมื่อวันพุธ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมหลานหลวง โรงแรมรอยัลปรีนเซส หลานหลวง กรุงเทพมหานคร ผู้เข้ารับการอบรมเป็นนิติกรระดับชำนาญการและชำนาญการพิเศษ ที่ปฏิบัติงานด้านกฎหมาย จากส่วนราชการต่าง ๆ และนายทหารพระธรรมนูญในระดับเทียบเท่าข้าราชการพลเรือนระดับชำนาญการและชำนาญการพิเศษ ในสังกัดกระทรวงกลาโหม

กฤษฎีกาสารกลับมาพบกับท่านผู้อ่านฉบับนี้เป็นฉบับที่ ๓ ประจำเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นปีที่ ๑๘ ของวารสารกฤษฎีกาสารแล้ว ช่วงนี้สภาพอากาศของเมืองไทยเข้าสู่ฤดูร้อนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว พร้อมมีหมอก ฝุ่นควัน และฝนหลงฤดูกาลเข้ามาทักทายอยู่เรื่อย ๆ ขอให้ท่านผู้อ่านดูแลสุขภาพกันให้ดี มาดูกันว่าสาระน่ารู้ต่าง ๆ ที่นำมาฝากกันในฉบับนี้มีอะไรบ้าง

เริ่มตั้งแต่บทความทางกฎหมายที่นำความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องการไว้ทรงผมนักเรียนมาให้ได้ศึกษาถึงการให้ความเห็นในประเด็นดังกล่าว และเรื่องการมอบอำนาจของประธานกรรมการลุ่มน้ำว่าสามารถทำได้หรือไม่ อย่างไม่ ฆณะที่เรื่องของความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองนั้นเป็นเรื่องการพิจารณาออกคำสั่งเกี่ยวกับการเป็นผู้อนุญาตควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๒ บทความกฎหมายต่างประเทศเป็นเรื่องของ **“ESG”** ทิศทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ได้รับความนิยมอย่างมากในภาคธุรกิจทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ต่อด้วยบทความทางกฎหมายนำเสนอเรื่องที่น่าสนใจและบทวิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัทโฮลดิ้งคอมพานี สำหรับการเข้าร่วมกิจการ การลงทุนหรือการถือหุ้น เพื่อการนำงานวิจัยเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมจากการศึกษาที่มาจากกรณีศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้ สำหรับเรื่องราวของเทคโนโลยีสารสนเทศยังก้าวทันโลกเพื่อท่านผู้อ่านเช่นเดิม โดยเป็นความรู้เกี่ยวกับ ERP ว่ามีบทบาทสำคัญในเชิงใดบ้าง ในยุคที่เทคโนโลยีมีส่วนร่วมกับการพัฒนาทุกด้านเช่นนี้ รวมถึงสปีพพิเศษก็ยังเกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ ปิดท้ายด้วยประโยชน์จากร่างกฎหมายที่ประชาชนจะได้รับด้วยร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ.

ขอขอบคุณสำหรับการติดตาม และพบกันอีกครั้งในฉบับต่อไปกับวารสารกฤษฎีกาสารจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

บรรณาธิการ

- ๒ ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่น่าสนใจ การกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนของสถานศึกษา
 - ๔ การมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการลุ่มน้ำ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑
 - ๕ ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตของผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นผู้อนุญาต ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๒
- บทความกฎหมายต่างประเทศ**
- ๗ ทำความรู้จักกับ “ESG” ทิศทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน **สปีพพิเศษ**
 - ๑๒ ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน **บทความเทคโนโลยีสารสนเทศ**
 - ๑๕ ERP สำคัญอย่างไรในยุค Industry 5.0 **เรื่องน่ารู้**
 - ๑๗ การจัดตั้งบริษัทโฮลดิ้งคอมพานี (Holding company) เพื่อเข้าร่วมกิจการ ร่วมลงทุนหรือเข้าถือหุ้นกับเอกชน ในรูปแบบของหน่วยธุรกิจ (Spin-off company หรือ IDE Spin off) เพื่อนำผลงานวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปต่อยอดเชิงพาณิชย์ **ประโยชน์จากร่างกฎหมาย**
- ปกหลัง ร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ.

ที่ปรึกษา
นายปกรณ์ นิลประพันธ์
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง นายนพพล เจริญฤกษ์
นางฉันทน์ อัครวิเศษศักดิ์ นางภานุมาศ สิทธิเวดิน

**รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
และกรรมการร่างกฎหมายประจำทุกท่าน**

บรรณาธิการ
นางสาวรัชนี สังข์ทองงาม

กองบรรณาธิการ
นายสุชัย งามจิตต์เอื้อ นางสุริสา ไขว้พันธุ์
นางสมพร นิลประพันธ์ นายจินตพันธุ์ ทั่งสุบุตร
นางกาญจนารมย์ อินทบัณฑิต เลิศลอย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ
นางสาวปราณี ดิรสมบุญรสิริ นางเกสินี แสงสุวรรณ
นายนพพล เปลินเสวี นายอภิรัชวิบูลย์ พงษ์พิริยภาส

จัดทำโดย
ส่วนช่วยอำนวยการและประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขที่ ๑ ถนนพระอาทิตย์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๓๙๖, ๑๓๙๘
โทรสาร ๐๒ ๒๒๖ ๖๒๐๑

ความเห็นทางกฎหมาย ของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่น่าสนใจ

การกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนของสถานศึกษา

● กองกฎหมายไทย

ประเด็นที่หนึ่ง กระทรวงศึกษาธิการจะอาศัยอำนาจตามกฎหมายใดเป็นฐานอำนาจในการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓

ความเห็น มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้รักษาราชการตามพระราชบัญญัติในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติ และมาตรา ๑๒ กำหนดให้รัฐมนตรีในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของกระทรวง กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวงศึกษาธิการ

ให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา หรือที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติ เมื่อกระทรวงศึกษาธิการประสงค์ที่จะยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ กระทรวงศึกษาธิการย่อมสามารถออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการเพื่อยกเลิกระเบียบดังกล่าวได้ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ เนื่องจากการออกระเบียบดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการเพื่อยกเลิกระเบียบเดิมที่ออกโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการที่ได้เคยใช้ในการออกระเบียบฯ ไว้

ประเด็นที่สอง สถานศึกษาแต่ละแห่งจะอาศัยอำนาจตามกฎหมายใดเป็นฐานอำนาจในการวางระเบียบของสถานศึกษาเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาเพื่อใช้บังคับแก่ผู้เข้าศึกษาในสถานศึกษา

ความเห็น การที่นักเรียนและนักศึกษาจะเข้าศึกษาในสถานศึกษาใด ย่อมต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษานั้น เช่น การแต่งกายหรือการไว้ทรงผม ซึ่งจะต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยเหมาะสมกับสภาพการเป็นนักเรียนและนักศึกษา และเป็นไปเพื่อสุขอนามัยที่ดีของนักเรียนและนักศึกษา เมื่อกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะดูแลและวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการอาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการฯ กำหนดเป็นนโยบายและวางแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาให้หน่วยงานในสังกัดปฏิบัติ โดยออกเป็นหนังสือสั่งการหรือหนังสือเวียนให้สถานศึกษาต่าง ๆ พิจารณากำหนดเป็นระเบียบของสถานศึกษาเพื่อใช้บังคับกับนักเรียนและนักศึกษาทั้งหมดของสถานศึกษานั้น ให้อยู่ในแนวทางที่เป็นมาตรฐานเดียวกันได้ โดยสถานศึกษาแต่ละแห่งในฐานะเป็นส่วนราชการในการบริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษาของการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการตามมาตรา ๓๔ ย่อมต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษาย่อมสามารถออกระเบียบหรือข้อบังคับของสถานศึกษาเพื่อกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษา โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการฯ ที่บัญญัติให้ผู้อำนวยการสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการและของสถานศึกษา หรือส่วนราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการได้ ทั้งนี้ การออกระเบียบของสถานศึกษาในเรื่องดังกล่าว สมควรดำเนินการโดยได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาตามมาตรา ๓๘ โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบด้วย

อนึ่ง หากกระทรวงศึกษาธิการจะกำหนดนโยบายหรือหลักเกณฑ์การปฏิบัติ ให้สถานศึกษาไปวางระเบียบเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาตามความเหมาะสมนโยบายหรือหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดควรจะต้องมีการกำหนดแนวทางที่สถานศึกษาแต่ละแห่งพึงปฏิบัติ กรณีที่มีนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษานั้นฝ่าฝืนระเบียบของสถานศึกษาในเรื่องการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษา ซึ่งไม่ควรให้มีการดำเนินการในลักษณะที่อาจกระทบต่อสิทธิเสรีภาพในร่างกายอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของนักเรียนและนักศึกษาโดยตรง เช่น การตัดผมนักเรียนและนักศึกษาเองโดยทันที

(เรื่องเสร็จที่ ๑๕๒๓/๒๕๖๕) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนของสถานศึกษา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘)

การมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการลุ่มน้ำ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประเด็น ผู้ว่าราชการจังหวัดจะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการลุ่มน้ำในการประชุมคณะกรรมการลุ่มน้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๑๖ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุมคณะกรรมการลุ่มน้ำไว้เป็นการเฉพาะ โดยกำหนดในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ดังนั้น กรณีที่ประธานกรรมการลุ่มน้ำไม่มาประชุมจึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๖ แม้ว่ามาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ จะกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตลุ่มน้ำเป็นกรรมการลุ่มน้ำโดยตำแหน่ง แต่มาตรา ๒๗ วรรคสอง กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตลุ่มน้ำเลือกกันเองเพื่อเป็นประธานกรรมการลุ่มน้ำ จึงเห็นได้ว่ากฎหมายกำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับเลือกให้เป็นประธานกรรมการลุ่มน้ำตามกฎหมายนี้ไว้เป็นอำนาจเฉพาะตัว ไม่อาจนำการมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินมาใช้ได้

และการที่กฎหมายกำหนดให้มีการเลือกกันเองของผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตลุ่มน้ำเพื่อเป็นประธานกรรมการลุ่มน้ำ แสดงให้เห็นว่ากฎหมายประสงค์ให้มีการพิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งต้องอาศัยความไว้วางใจ หรือความรู้ความสามารถเป็นการเฉพาะตัวด้วย ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับเลือกให้เป็นประธานกรรมการลุ่มน้ำ จึงไม่อาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นมาปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการลุ่มน้ำในการประชุมคณะกรรมการลุ่มน้ำแทนได้ ทั้งนี้ เทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสรีจที่ ๑๓๕/๒๕๔๔ และเรื่องเสรีจที่ ๔๖๔/๒๕๔๖

(เรื่องเสรีจที่ ๑๖๓/๒๕๖๖ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการลุ่มน้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗))

ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

● กองกฎหมายปกครอง

ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบอนุญาต
ของผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นผู้อนุญาต
ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒

● เรื่องเสร็จที่ ๖๔/๒๕๖๖

อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานได้มอบหมายอำนาจการเป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้มีประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง การถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และประกาศของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ถ่ายโอนงานควบคุมการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ในบางเรื่องให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงการประกอบกิจการประเภท ก สถานีบริการน้ำมัน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับโอนภารกิจดังกล่าวด้วย และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานให้เป็นผู้อนุญาตในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

มีกรณีข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ขออนุญาตประกอบกิจการประเภท ก สถานีบริการน้ำมันตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง แต่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว

ได้มีหนังสือแจ้งว่าไม่อาจออกใบอนุญาตประกอบกิจการดังกล่าวได้ ผู้ขออนุญาตจึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ที่กำหนดให้ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง อย่างไรก็ตาม กรมธุรกิจพลังงานมีความเห็นในเบื้องต้นว่าในเรื่องนี้อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานได้มอบหมายอำนาจการเป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปแล้ว เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีคำสั่งไม่อนุญาตตามคำขอ หากผู้ขออนุญาตไม่เห็นด้วยกับคำสั่ง ก็ต้องยื่นอุทธรณ์ต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ทำคำสั่งทางปกครอง หากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ก็ต้องส่งเรื่องไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๒(๑๐) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้เทียบเคียงตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๗๔/๒๕๕๔

กรมธุรกิจพลังงานจึงขอหารือว่า กรณีที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานได้มอบหมายอำนาจการเป็นผู้อนุญาตตาม

พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจะเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน หรือเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้อนุญาต ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มีความเห็นว่า กรณีการใช้สิทธิอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ นั้น มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ กำหนดให้วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ และมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ และวรรคสองกำหนดว่าความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งที่กำหนดในกฎหมาย ซึ่งเหตุที่พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไปเกี่ยวกับการพิจารณาทางปกครองได้กำหนดให้ใช้บังคับหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามกฎหมายเฉพาะ เนื่องจากกฎหมายเฉพาะได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในแต่ละเรื่องไว้สอดคล้องกับลักษณะของเรื่องแล้ว ดังนั้นเมื่อมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ได้กำหนดให้ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง จึงเป็นกรณีที่พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองไว้เป็นการเฉพาะแล้ว การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตดังกล่าวจึงเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ

สำหรับการถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเพียงการถ่ายโอนอำนาจในการพิจารณาอนุญาตให้แก่ผู้บริหารท้องถิ่นเท่านั้น แต่การพิจารณาอนุญาตและการดำเนินการอื่นใดในส่วนที่เกี่ยวข้อง ยังคงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนที่กำหนดในพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่เรื่องนี้ ประกอบกับขั้นตอนการพิจารณาอนุญาตและขั้นตอนการพิจารณาอุทธรณ์ก็เป็นการดำเนินการ

คนละส่วนกัน โดยการพิจารณาอุทธรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบและทบทวนว่าการใช้อำนาจของ “ผู้อนุญาต” ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งการที่พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตของผู้อนุญาต โดยไม่แยกว่าเป็นคำสั่งของอธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบหมาย ย่อมเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดเจาะจงให้รัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์เพื่อเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายของบุคคล ซึ่งการมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ต้องเป็นที่ยุติและเป็นที่สุดภายในฝ่ายบริหาร จึงเป็นอำนาจเฉพาะตำแหน่งซึ่งต้องพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ อันเป็นกฎหมายเฉพาะที่ใช้บังคับแก่เรื่องนี้ โดยเคร่งครัด

อนึ่ง สำหรับกรณีความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามเรื่องเสรีที่ ๓๔/๒๕๕๔ นั้นความเห็นตามเรื่องเสรีดังกล่าวเป็นการวินิจฉัยปัญหาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ทำตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย ซึ่งกฎหมายดังกล่าวมิได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่เกี่ยวข้องไว้ การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์จึงต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในฐานะกฎหมายทั่วไป โดยมีประเด็นเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ขึ้นเหนือขึ้นไปในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง และเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์ในขั้นต้นไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ แต่กรณีนี้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองไว้เป็นการเฉพาะแล้ว การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์จึงต้องเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะ มิได้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ดังนั้น จึงไม่อาจนำความเห็นตามเรื่องเสรีที่ ๓๔/๒๕๕๔ ดังกล่าวมาเทียบเคียงใช้กับกรณีนี้ได้

(บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตของผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๒ (เรื่องเสรีที่ ๒๕/๒๕๖๖))

บทบรรณาธิการ **@Foreign Law Division**

สวัสดีผู้อ่านทุกท่าน กฎศีกาสารฉบับนี้กองกฎหมายต่างประเทศขอแนะนำเสนอข่าวสารทางวิชาการ เรื่อง “ESG” ทิศทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งผู้อ่านจะได้ทราบถึงความเป็นมาและความสำคัญของหลักการ ESG ที่กำลังเป็นที่สนใจและได้รับการกล่าวถึงมากเป็นลำดับต้น ๆ ในแวดวงของการพัฒนาองค์กรภาคธุรกิจ การค้า และการลงทุน โดยเฉพาะในประเทศไทย แต่ทั่วโลกต่างให้ความสนใจกับหลักการนี้ ผู้เขียนยังได้สำรวจกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ ESG ในภาพรวม เพื่อให้ผู้อ่านได้ทำความรู้จักกับกฎระเบียบด้าน ESG ในเบื้องต้นอีกด้วย สำหรับข่าวสารกฎหมายต่างประเทศในเรื่องอื่น ๆ สามารถติดตามข้อมูลงานค้นคว้าทางวิชาการด้านกฎหมายและคำแปลกฎหมายที่น่าสนใจได้จากทุกช่องทางสื่อสารของสำนักงานฯ และกองกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ FB: foreign law division และเว็บไซต์ Law for ASEAN •

ทำความเข้าใจกับ

"ESG" ทิศทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน

● สุนทร เปลี่ยนสี^๑

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ประเทศไทยและสมาชิกสหประชาชาติได้ยอมรับและดำเนินกิจกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals (SDGs)) ในเรื่องต่างๆ ที่สหประชาชาติจัดทำไว้^๒ รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบันของไทยก็นำหลักการดังกล่าวมาปรับใช้ด้วย^๓ หลักการ SDGs จึงถือเป็นหลักการสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการของภาครัฐในภาพใหญ่ระดับประเทศและนานาชาติ ขณะที่ในส่วนของภาคเอกชนและการลงทุน อีกหนึ่งหลักการในการบริหารจัดการองค์กรที่กำลังได้รับความสนใจและมีการกล่าวถึงเป็นอย่างมาก ซึ่งถือได้ว่าเป็นทิศทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน^๔ หลักการที่ว่านี้ก็คือ Environmental, Social and Governance หรือที่เรียกโดยย่อว่า “ESG” หลักการนี้คืออะไรและมีบทบาทสำคัญอย่างไร เรามาเรียนรู้ด้วยกันในบทความนี้

๑. ความเป็นมา และความสำคัญของ ESG

เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗ นายโคฟี อันนัน อดีตเลขาธิการสหประชาชาติได้ส่งจดหมายเชิญถึงผู้บริหาร ๕๐ สถาบันการเงินหลักของโลก ให้มาร่วมริเริ่มและผลักดัน

กรอบความร่วมมือการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ (UN Global Compact) และด้วยการสนับสนุนของบริษัทเงินทุนระหว่างประเทศ (International Finance Corporation (IFC)) และรัฐบาลสวีเดน การริเริ่มดังกล่าวนำไปสู่การบรรจุหลักการ ESG เข้าไว้ในตลาดทุน และในปีต่อมา มีการจัดทำรายงานชื่อว่า “ผู้ใส่ใจย่อมได้ชัยชนะ (Who cares Wins^๕)” กล่าวถึงกรณีที่ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาลในตลาดทุนทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีในทางธุรกิจและนำไปสู่การตลาดที่ยั่งยืนและสร้างผลลัพธ์ที่ดีกว่าให้แก่สังคม ในขณะเดียวกัน โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติว่าด้วยข้อริเริ่มด้านการเงิน (UNEP Finance Initiative: UNEP Fi) ได้เผยแพร่รายงานชื่อว่า “กรอบทางกฎหมายสำหรับการบูรณาการประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาลในสถาบันการเงิน” หรือที่รู้จักกันในชื่อว่า “Freshfield Report^๖” รายงานนี้แสดงให้เห็นว่า หลักการ ESG เกี่ยวข้องกับการประเมินทางด้านการเงิน รายงานทั้งสองฉบับดังกล่าวเป็นผลงานทางวิชาการชิ้นสำคัญที่ส่งผลให้เกิดหลักการลงทุนที่มีความรับผิดชอบ (Principles for Responsible Investment) หรือที่เรียกโดยย่อว่า PRI ซึ่งเป็นหลักการหนึ่งในการพัฒนาที่ยั่งยืนและถือเป็นต้นทางของหลักการ ESG ในเวลาต่อมา^๗

^๑ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ ฝ่ายค้นคว้าและเรียบเรียงกฎหมาย กองกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๒ THE 17 GOALS | Sustainable Development (un.org), sustainabledevelopment.un.org

^๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

^๔ Natalia Olync, 13 sustainability trends driving business in 2023, <https://www.imd.org/ibyimd/sustainability/13-sustainability-trends-driving-business-in-2023/>

^๕ ผู้เขียนหลัก คือ ไอโว โคนอพเฟล (Ivo Knoepfel) จัดพิมพ์และรับรองโดย ๒๐ สถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสินทรัพย์มูลค่ากว่า ๖ ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ และร่วมสนับสนุนโดยสหประชาชาติและรัฐบาลสวีเดน รายงานนี้ถูกพัฒนาเป็นคู่มือและแนะนำสำหรับการบูรณาการหลักการ ESG กับการจัดการสินทรัพย์ ความมั่นคงในการให้บริการตัวแทนรายหน้า และหน่วยงานด้านการวิจัย สารสำคัญของรายงานมุ่งเน้นที่ชุดของคำแนะนำ การดำเนินการตามเป้าหมายทางการเงินที่ผสมผสานหลักการ ESG เข้ากับการวิจัยและวิเคราะห์การเงิน การตลาด และการลงทุน, อ่านฉบับเต็มได้ที่ <https://www.ifc.org>

^๖ Freshfield Report เรียกชื่อตามผู้จัดทำคือ Freshfields Bruckhaus Deringer เป็นสำนักงานที่ปรึกษาทางกฎหมายระดับนานาชาติที่เชี่ยวชาญด้านการค้าการลงทุน, อ่านรายงานฉบับเต็มได้ที่ https://www.unepfi.org/fileadmin/documents/freshfields_legal_resp_20051123.pdf

^๗ Georg Kell, The Remarkable Rise of ESG, <https://www.forbes.com>

หลักการ Environmental, Social and Governance หรือ ESG เป็นแนวคิดหรือกรอบในการบริหารจัดการองค์กรที่ช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจได้ว่า องค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงและโอกาสในประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาลอย่างไร ESG มีรากฐานมาจากการพัฒนาที่ยั่งยืน แต่ได้ขยายขอบเขตไปกว้างกว่าเฉพาะประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม^๘ การนำหลักการ ESG มาใช้ในองค์กรต่าง ๆ ทำให้องค์กรเหล่านั้นได้รับการพิจารณาว่าเป็นองค์กรที่มีการจัดการอย่างมีความรับผิดชอบและให้ความสำคัญกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการที่ยั่งยืน และมีความรับผิดชอบต่อองค์กรเหล่านั้น โดยหลักการ ESG นี้ใช้ได้กับทั้งในกระบวนการดำเนินธุรกิจและการวิเคราะห์ทางการเงินที่นำไปสู่กระบวนการตัดสินใจขององค์กร การนำหลักการนี้มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร นอกจากจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรแล้ว ยังส่งผลดีต่อสังคมโดยรวมอีกด้วย^๙ และด้วยความที่ ESG ถือกำเนิดและเติบโตขึ้นมาจากหลักปรัชญาในการลงทุนและการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงการคัดการลงทุนที่รับผิดชอบต่อสังคม ในระยะหลังการวิเคราะห์การลงทุน กระบวนการดำเนินธุรกิจและการตัดสินใจขององค์กร ได้ขยายหลักการ ESG ให้กว้างขวางขึ้น ในแต่ละด้านที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของ ESG ดังนี้

ด้านสิ่งแวดล้อมครอบคลุมถึงการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ปริมาณการก่อคาร์บอน (carbon footprints) การปล่อยก๊าซเรือนกระจก การทำลายป่าไม้ ความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปล่อยมลพิษ การจัดการขยะ และประสิทธิภาพการใช้น้ำ

ด้านสังคม ครอบคลุมถึงมาตรฐานการจ้างงาน รายได้ และสิทธิประโยชน์ สถานที่ทำงานและความหลากหลายในโครงสร้างของคณะกรรมการบริหาร (board diversity) ความเป็นธรรมต่อเชื้อชาติ การเสมอภาคในการจ่ายค่าตอบแทน สิทธิมนุษยชน การจัดการองค์ความรู้ ความสัมพันธ์ในองค์กร การปกป้องความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล ความปลอดภัยและสุขภาพ การจัดการห่วงโซ่อุปทาน

และประเด็นเกี่ยวกับต้นทุนทรัพยากรบุคคล (human capital) และความเป็นธรรมทางสังคมอื่น ๆ

ด้านธรรมาภิบาลครอบคลุมถึงการบริหารจัดการที่ดี ต่อเรื่องต่าง ๆ ในด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมข้างต้น การกำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร มียุทธศาสตร์ที่ยั่งยืนในการจัดการปัญหาที่ถูกมองข้าม และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหาร การสนับสนุนทางการเมืองและการวิ่งเต้น (lobbying) การทุจริตและคอร์รัปชัน^{๑๐}

๒. รอบโลกกับกฎระเบียบเกี่ยวกับ ESG

การพัฒนากฎระเบียบเกี่ยวกับการค้าและการลงทุนอย่างยั่งยืนทั่วโลกเป็นไปอย่างไม่หยุดนิ่ง สหภาพยุโรปเป็นผู้นำในการใช้หลักการพัฒนาที่ยั่งยืนกับระบบเศรษฐกิจของภูมิภาค ขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มมีพัฒนาการในการกำหนดกฎระเบียบโดยตรงเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อให้เกิดโครงการที่เป็นมิตรต่อหลักการ ESG ส่วนประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกยังคงไว้ซึ่งความแตกต่างหลากหลาย ทว่าในภาพรวมก็เห็นได้ถึงพัฒนาการและความเปิดเผย โปร่งใสมากขึ้น^{๑๑}

^๘ Kyle Peterdy, What is ESG (Environmental, Social, and Governance)?, <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/esg/esg-environmental-social-governance/>

^๙ Georg Kell, โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖

^{๑๐} Mark S. Bergman et al., Introduction to ESG, <https://corpgov.law.harvard.edu/2020/08/01/introduction-to-esg/>

^{๑๑} Christine Dawson, ESG regulations around the world, <https://esgclarity.com/esg-regulations-around-the-world-2>

สหภาพยุโรปมีกฎหมายฉบับหลักที่เกี่ยวข้องกับหลักการ ESG ได้แก่ กฎว่าด้วยการเปิดเผยทางการเงินอย่างยั่งยืน (Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)) ค.ศ. ๒๐๑๙^{๑๒} กฎว่าด้วยการจำแนกสินค้าทางการเงินและการลงทุนอย่างยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๒๐ (Taxonomy Regulation 2020/852) และกฎว่าด้วยมาตรฐานชี้วัดสภาพภูมิอากาศ ค.ศ. ๒๐๑๙ (Climate Benchmarks Regulation (EU 2019/2089))^{๑๓} กฎเหล่านี้ก่อให้เกิดการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (greenwashing)^{๑๔} เพิ่มระดับความโปร่งใสและการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทางการค้าและการลงทุน กฎดังกล่าวกำหนดให้มีการเปิดเผยที่ครอบคลุมหลักการ ESG ในทุกมิติ ทั้งเรื่องของการปล่อยมลพิษ สิ่งแวดล้อม และธรรมาภิบาลขององค์กรและสินค้า และกฎดังกล่าวถือเป็นหลักของวาระทางการเงินอย่างยั่งยืนของสหภาพยุโรปที่คณะกรรมการธิการยุโรปเสนอให้เป็นหัวใจสำคัญของแผนปฏิบัติการทางการเงินอย่างยั่งยืนในปี ค.ศ. ๒๐๑๘^{๑๕} ซึ่งมีส่วนสำคัญในแผนการที่จะบรรลุเป้าหมายตามความตกลงปารีสเกี่ยวกับการจัดการปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยผู้เชี่ยวชาญคาดการณ์ว่ากฎเกณฑ์นี้จะทำให้ภาคธุรกิจที่ใช้หลักการ ESG เติบโตอย่างรวดเร็ว ครั้งหนึ่งของกองทุนทางการเงินในภูมิภาคจะเข้าสู่ภาวะความยั่งยืนภายในกลางทศวรรษนี้ อย่างไรก็ตาม มีข้อกังวลว่า หากการใช้จ่ายไม่มั่นคงแน่นอนเพียงพอ อาจเป็นอุปสรรคต่อการรับรองการมี ESG ของกองทุนได้^{๑๖}

สำหรับสหรัฐอเมริกา ผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายได้ให้ความสนใจต่อหลักการ ESG มากขึ้น ผลการวิเคราะห์การบริหารสินทรัพย์ของกองทุนในธุรกิจที่ใช้หลักการ ESG โดยตรงมีแนวโน้มสูงขึ้น ทำให้ในปี ค.ศ. ๒๐๒๑ คณะกรรมการ

กำกับหลักทรัพย์ต้องกำหนดกฎเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ (SEC’s forthcoming climate related disclosure rules) โดยมุ่งเน้นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้ลงทุน ติดตามตรวจสอบการแอบอ้างหลักการ ESG และการจัดทำคู่มือการลงทุน มาตรการเพื่อรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงดังกล่าว ข้อมูลเกี่ยวกับการตลาดสีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาที่ยั่งยืน การลดคาร์บอน เป็นต้น มาตรการนี้จะทำให้เกิดความโปร่งใสไม่มีการปกปิดและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สาธารณะ^{๑๗}

ส่วนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก หรือเอเปค^{๑๘} กำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านจากยุคที่เอเชียเป็นโรงงานมาเป็นการเติบโตที่สะอาดและใส่ใจสิ่งแวดล้อม ในช่วงห้าปีที่ผ่านมา ระบบความคิด (mindset) ของภูมิภาคนี้ได้ยกระดับไปสู่การตระหนักถึงความจำเป็นของการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการเติบโตอย่างเสมอภาค ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ มีกฎระเบียบเกี่ยวกับ ESG ทั้งที่จัดทำขึ้นใหม่และแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเป็นทวีคูณ กฎระเบียบดังกล่าวอาจจำแนกได้เป็นสามเรื่องใหญ่ ๆ คือ ความเปิดเผยโปร่งใสขององค์กร การจำแนกกิจกรรมที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน และการให้สถานะหรือองค์ประกอบของการลงทุนที่ยั่งยืน^{๑๙}

๓. ประเทศไทยกับหลักการ ESG

ข้อมูลการจัดอันดับของมอร์นิงสตาร์^{๒๐} แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำในภูมิภาคอาเซียนที่ได้คะแนนสูงในการประเมินการนำหลักการ ESG มาปรับใช้^{๒๑} อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่น อาเซียนยังถือว่ามีความเสี่ยงมากกว่ายุโรปและอเมริกาเหนือในการผลักดัน

^{๑๒} REGULATION (EU) 2019/2088 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 27 November 2019 on sustainability related disclosures in the financial services sector, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R2088&from=EN>

^{๑๓} Guide to the latest ESG EU regulatory initiatives, <https://www.euronext.com/en/news/esg-laws-regulation>

^{๑๔} การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการตลาดที่กล่าวอ้างหรือโน้มน้าวเกินจริงว่ามีกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม, <https://www.greenpeace.org/thailand/story/21162/golden-age-of-greenwash-th/>

^{๑๕} Dewi John, Europe’s ESG regulations: Green investing meets red tape, www.refinitiv.com

^{๑๖} <https://www.eurosif.org/policies/sfdr/>

^{๑๗} Christine Dawson, โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๐

^{๑๘} ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC) หรือเอเปค (APEC) เป็นกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ มีสมาชิกทั้งสิ้น ๒๑ เขตเศรษฐกิจ ที่สำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา รัสเซีย จีน และญี่ปุ่น อาเซียน และประเทศในอเมริกาเหนือและใต้, www.apec.org

^{๑๙} Christine Dawson, โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๐

^{๒๐} มอร์นิงสตาร์ (Morningstar, Inc) เป็นบริษัทให้บริการข้อมูลทางการเงินที่นำเชื่อถือ มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่สหรัฐอเมริกา และมีสาขาไปทั่วโลก รวมทั้งในประเทศไทย, <https://www.morningstarthailand.com/th>

^{๒๑} Frank Pan, ESG Disclosure and Performance in Southeast Asia, <https://www.sustainalytics.com/esg-research/resource/investors-esg-blog/esg-disclosure-and-performance-in-southeast-asia>

การนำหลักการ ESG มาใช้ในการขับเคลื่อนการเติบโตที่สะอาดและใส่ใจสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากทำในหกของจำนวนประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกทั้งหมด ยังอยู่ต่ำกว่าระดับค่าเฉลี่ยของทั่วโลก ยกเว้นประเทศไทย^{๒๒}

ในส่วนของภาครัฐ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นสมาชิกโครงการริเริ่มตลาดหลักทรัพย์ที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยการจัดอันดับประสิทธิภาพการเปิดเผยข้อมูลอย่างยั่งยืนในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสถาบันวิจัยคอร์ปอเรท โนทส์^{๒๓} ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ ๙ จากตลาดหลักทรัพย์ ๔๗ ประเทศทั่วโลก และอยู่ในระดับสูงของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีการประกาศหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน^{๒๔} เพื่อให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ ESG โดยต้องมีการรายงานข้อมูลอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับระดับของธุรกิจและขอบด้วยกฎระเบียบภายในประเทศ รวมถึงมาตรฐานระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีการจัดทำเว็บไซต์ศูนย์การพัฒนาทางธุรกิจที่ยั่งยืน โดยเผยแพร่แนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อให้องค์กรทางธุรกิจนำไปใช้จัดทำรายงานให้ได้มาตรฐานตามแนวทางดังกล่าวด้วย^{๒๕} นอกจากนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการจัดทำแผนการขับเคลื่อนงานด้าน ESG ของตลาดทุน (ESG Master Plan) สำหรับใช้เป็นแผนแม่บทหรือกรอบนโยบายสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ในตลาดทุน นำไปใช้ในการกำหนดโครงการหรือแผนงานด้าน ESG ให้สอดคล้องและไปในทิศทางเดียวกัน^{๒๖} รวมทั้งยังสนับสนุนให้มีการจัดทำรายชื่อนักลงทุนที่ยั่งยืน (Thailand Sustainability Investment: THSI) สำหรับนักลงทุนที่ต้องการลงทุนในหุ้นกลุ่มนี้ อีกด้วย^{๒๗}

ในส่วนของภาคเอกชน รายงานการสำรวจประเทศไทย ว่าด้วย ESG และความยั่งยืนในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยดีลอยท์ ประเทศไทย ได้ทำการสำรวจผู้บริหารในระดับต่าง ๆ จากบริษัทชั้นนำของประเทศไทย จำนวน ๑๐๖ บริษัท ครอบคลุมภาคอุตสาหกรรมหลัก เช่น กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและทรัพยากร กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มเทคโนโลยี เพื่อสะท้อนภาพธุรกิจและการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมในปัจจุบัน พบว่าร้อยละ ๕๑ ของบริษัทที่ถูกสำรวจมีการจัดทำรายงานการบริหารจัดการ ESG เป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะบริษัทผู้ผลิตสินค้าสำหรับบริโภค และสินค้าทางเทคโนโลยี และร้อยละ ๓๘ มีการเปิดเผยข้อมูล ESG ต่อสาธารณะ ขณะที่ร้อยละ ๒๖ มีการเก็บข้อมูล แต่ไม่เปิดเผย และร้อยละ ๒๓ ของบริษัทที่ถูกสำรวจ มีการจัดทำข้อมูล ESG ที่รับรองโดยหน่วยงานภายนอกและมีตัวชี้วัดด้าน ESG ที่มีความหลากหลายครอบคลุม^{๒๘}

ปัจจุบัน ESG มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กร ในระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมากอันเป็นผลมาจากความพยายามร่วมกันของนานาประเทศ ที่จะผลักดันให้เกิดการเติบโตอย่างยั่งยืนและคำนึงถึงในทุกมิติ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล ซึ่งหลักการพื้นฐานอันเป็นองค์ประกอบของ ESG ภายใต้แนวคิดของการลงทุนอย่างยั่งยืนนี้ นอกจากจะเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับผู้ลงทุนที่จะใช้ในการตัดสินใจลงทุนเพื่อสร้างผลตอบแทนที่ดีกว่าในระยะยาวแล้ว ยังเป็นการดำเนินธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และเพื่อโลกที่น่าอยู่ต่อไปในอนาคต ภาครัฐจึงควรให้ข้อมูล และให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว เพื่อให้ภาคเอกชนจะสามารถเล็งเห็นแนวโน้ม และทิศทางที่ชัดเจน และเป็นการสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถเตรียมความพร้อมในการปรับตัวเพื่อนำหลักการ ESG มาใช้ต่อไปด้วย

^{๒๒} Rupert Walker, Thailand leads ESG disclosure in Southeast Asia, <https://esgclarity.com/thailand-leads-esg-disclosure-in-southeast-asia/>

^{๒๓} 2019 Measuring Sustainability Disclosure, Rankin the World's Stock Exchanges by Corporate Knights, https://www.corporateknights.com/wp-content/uploads/2021/08/CK_StockExchangeRanking_2020.pdf

^{๒๔} อ่านฉบับเต็มได้ที่ Thai CGCode (www.sec.or.th)

^{๒๕} Rupert Walker, โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒๑

^{๒๖} ก.ล.ต. ปักธงยกระดับ ESG และการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มศักยภาพตลาดทุนเพื่อความยั่งยืน, ข่าวจาก ThaiPR.net, <https://www.ryt9.com/s/prg/3402323>

^{๒๗} วิไลพร ทวีลาภพันทอง, มาทำความรู้จักกับ ESG แนวคิดการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน, <https://www.pwc.com/th/en/pwc-thailand-blogs/blog-20201224.html>

^{๒๘} กษิติ เกตุสุริยงค์ ดีลอยท์ ประเทศไทย, Thailand ESG and Sustainability Survey Report 2022, www2.deloitte.com

ปณตกร จงธีร์โชติ*

นอกจากรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ซึ่งมีการวางหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนแล้ว กฎหมายหลายฉบับโดยเฉพาะกฎหมายกลางต่าง ๆ อาทิ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมตลอดทั้งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่เพิ่งมีผลใช้บังคับทั้งฉบับ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา ต่างก็ได้มีการวางหลักและกำหนดเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในเรื่องต่าง ๆ แก่ประชาชนจำนวนมาก ซึ่งเมื่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายได้บัญญัติให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนแล้ว ย่อมเป็นหน้าที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและกฎหมายเหล่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน สังคม และประเทศชาติโดยรวม อันเป็นหน้าที่และเป้าหมายสูงสุดของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน ดังที่มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติ

หน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็น ผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง ดังกล่าวเป็นการวางหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ซึ่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ก็มีฐานความคิด หรือ “ปรัชญา” (philosophy) มาจากหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เช่นเดียวกัน โดยพระราชบัญญัติดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ ในการจัดอุปสรรคทางข้อกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐอำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยชอบด้วยกฎหมายและอย่างมั่นใจ รวมทั้งเพิ่ม ประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว และความโปร่งใสตรวจสอบได้ ในการปฏิบัติราชการ อย่่างไรก็ดี ในระยะเริ่มต้น อันเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านนี้ หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

* นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ ฝ่ายวิจัยและพัฒนากฎหมาย กองพัฒนากฎหมาย

อาจประสบพบเจออุปสรรคและปัญหาประการต่าง ๆ อยู่บ้าง ไม่ว่าจะเป็นความไม่พร้อมในเรื่องของอุปกรณ์ เครื่องไม้เครื่องมือต่าง ๆ ความคุ้นชินกับแนวทางปฏิบัติที่ทำอยู่เดิม ตลอดจนการที่ยังอาจขาดความเข้าใจในตัวบทกฎหมาย หรือยังไม่ทราบแนวทางที่ชัดเจนของการปฏิบัติงานในรูปแบบหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติราชการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งคือ ความรู้ความเข้าใจ (literacy) และทัศนคติ (mindset) ของเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ซึ่งจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานของตนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

ในกรณีนี้หน่วยงานกลางทั้งสี่ผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ อันได้แก่ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้ร่วมกันดำเนินการขับเคลื่อนและสร้างความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วประเทศมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ที่พระราชบัญญัติดังกล่าวประกาศในราชกิจจานุเบกษา ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งเวียนตามมาตรา ๒๒ ให้ทุกหน่วยงานทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติทุกครึ่งเดือน การจัดการประชุม สัมมนา และการออกไปอบรมหรือบรรยายสร้างความเข้าใจให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ จำนวนมาก รวมทั้งการจัดทำ รวบรวม และเผยแพร่คำถามที่พบบ่อย (FAQ) การจัดคลินิกให้คำปรึกษาเป็นประจำเกือบทุกสัปดาห์ และการจัดทำคำอธิบายสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติดังกล่าว ตลอดจนการจัดทำคู่มือและวิธีปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งใกล้จะดำเนินการแล้วเสร็จในเร็ววันนี้

อย่างไรก็ดี ปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะทำให้รัฐบาลดิจิทัลและการให้บริการประชาชนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ หาใช่การขับเคลื่อนโดย

หน่วยงานกลางทั้งสี่ดังกล่าวเท่านั้นไม่ รวมทั้งไม่ใช่การจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย และการจัดทำระบบหรือแอปพลิเคชันขึ้นมาจำนวนมาก หากแต่คือ ความร่วมมือร่วมใจกันของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งในราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐทุกหน่วย ที่จะช่วยกันปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าว ภายในขอบหน้าที่และอำนาจของตนอย่างเต็มความสามารถ โดยใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยจิตใจบริการ (service mind) (เช่น การส่งต่ออีเมลที่ประชาชนส่งมาผิดไปยังหน่วยงานหรือช่องทางที่ถูกต้องให้อย่างรวดเร็ว) ในขณะเดียวกัน หน่วยงานของรัฐก็พึงขยายขอบเขตการดำเนินการดังกล่าว ไปสู่การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้วย เช่น การจัดทำและเชื่อมโยงฐานข้อมูลเกี่ยวกับใบอนุญาตหรือเอกสารหลักฐานราชการต่าง ๆ (ซึ่งประชาชนมีสิทธิที่จะแสดงโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย) เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบที่รวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ

กล่าวโดยสรุปแล้ว หากเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมมือกันปรับเปลี่ยนทัศนคติ (mindset) เปิดใจพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติม โดยทุกคนทุกฝ่ายต่างร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมทั้งให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งย่อมเกิดขึ้นอย่างแน่นอนในช่วงปรับตัวหรือเปลี่ยนผ่านในระยะแรกนี้ โดยมุ่งยึดถือประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ (people centric) กรณียอมนำไปสู่ความสำเร็จ คือ มิติใหม่ของราชการที่อำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เสมอภาค ประหยัด โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันจะนำมาซึ่งสังคมที่น่าอยู่ และคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น (better life) ในที่สุด

Better Regulation for Better Life

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มุ่งเน้นการพัฒนากฎหมายให้ดี เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
เพื่อให้กฎหมายที่ออกมาใช้บังคับเป็นกฎหมายที่ดี ทันต่อสถานการณ์ของโลกปัจจุบัน
เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและส่งเสริมการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม

การยื่นคำขอ หรือติดต่อราชการ กับหน่วยงานของรัฐทางอิเล็กทรอนิกส์

ตาม พรบ.การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ๒๕๖๕

มีข้อดีหรือประโยชน์ อย่างไรบ้างนะ

กรณีที่ยื่นเป็นกระดาษ
ต้องแนบสำเนาเอกสารหลายชุด
**ยื่นทางอิเล็กทรอนิกส์
ใช้ชุดเดียวพอ**

ไม่ต้องใช้แบบฟอร์ม
คำขอเป็นๆ ตามกฎระเบียบขอเบี่ยง
ข้อความตรงตามแบบนั้นก็พอ

ผู้ส่ง **ไม่ต้องลงนาม**
รับรองสำเนาถูกต้อง
เหมือนตอนยื่นเป็นกระดาษ

ส่งปุ๊บถึงปั๊บ

นับวันเวลาที่เมลเข้าสู่ระบบ
ของหน่วยงานทันที (เว้นแต่รอคิว
และเวลาราชการ จะถือว่า
หน่วยงานได้รับในวันและเวลาราชการ
ที่กำลังจะถึงต่อไป)

ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมใน มาตรา ๗ มาตรา ๑๐
และมาตรา ๑๑ แห่ง พรบ. การปฏิบัติราชการ
ทางอิเล็กทรอนิกส์ ๒๕๖๕ ตาม OR Code นี้

พร้อมช่วยเมื่อยื่นผิด
ถ้ายื่นเรื่องหรือส่งเมลไปผิดหน่วย
เจ้าหน้าที่จะบริการส่งต่อไปยัง
หน่วยงานที่ถูกต้องให้หรือแจ้งกลับ
ให้ทราบว่าส่งผิด, พร้อมระบุ
หน่วยงานที่ถูกต้อง
ให้ทราบด้วย

ขออะไรเราจัดให้

ได้รับใบอนุญาต เอกสาร
หรือการติดต่อกลับใดๆ
ทางอิเล็กทรอนิกส์ (เช่น reply
กลับมาทางเมลที่ส่งไป)
แต่ก็สามารถขอเป็นอย่างอื่นได้ด้วยนะ!

โดย พอ.จันทพันธ์ ทังสุบุตร

สอบถามรายละเอียด ติดต่อ กองพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Email : nr0913@ocs.go.th

www.lawreform.go.th / www.krisdika.go.th
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา Thai Law Reform Commission

ERP

สำคัญอย่างไรในยุค Industry 5.0

• ส่วนสารสนเทศ

เมื่อวันหนึ่งที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทกับชีวิตเรามากขึ้น แน่ใจว่าองค์กรธุรกิจก็ต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ เพื่อสร้างประสิทธิภาพให้ธุรกิจเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเข้าสู่ยุค Digital Transformation และ Industry 5.0 ซึ่งอะไร ๆ ก็กลายเป็น Automation การนำ IoT เข้ามาใช้ งาน หุ่นยนต์กำลังจะแทนที่แรงงาน และโซลูชัน ERP ซึ่งเป็นหัวใจหลัก (Core Business) ของธุรกิจ จำเป็นอย่างยิ่งที่หลาย ๆ ธุรกิจที่ต้องการเติบโต ต้องเริ่มพิจารณาและนำมาปรับใช้ เนื่องจากข้อมูลมากมายที่องค์กรมีรวบรวมอย่างไร และจะอย่างไรให้ข้อมูลของแต่ละแผนกเชื่อมต่อกัน และจะนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์เพื่อกำหนดกลยุทธ์ และการคาดการณ์ในอนาคต เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่ายุคแห่ง Big Data ข้อมูลมีแต่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การที่แต่ละแผนกจะโฮสต์ข้อมูลของตัวเอง หรือยังคงใช้ระบบเก็บข้อมูลแบบ Manual เหล่านี้จะทำให้การทำงานระหว่างแผนกหรือระหว่างองค์กรมีความยาก และไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

Cloud ERP และการติดตั้งระบบ ERP

ในยุคก่อน ๆ องค์กรมักใช้โฮสต์ข้อมูลใน Server ของตนเอง ซึ่งนำมาสู่ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา การพัฒนาอบรมเจ้าหน้าที่ที่องค์กรสำหรับการดูแลระบบ เมื่อข้อมูลเพิ่มมากขึ้น อาจทำให้พื้นที่เก็บข้อมูลไม่เพียงพอ และปัญหาอีกมากมาย เมื่อเทคโนโลยีมีการพัฒนา การติดตั้งระบบ ERP บนคลาวด์จึงเป็นที่นิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องมาจากต้นทุนในระยะยาว

ในการดูแลรักษาลดลง มีผู้บริการดูแลและให้บริการ ทำให้ระบบมีความปลอดภัยมากขึ้น และลดภาระเจ้าหน้าที่ฝ่ายไอทีในการแก้ปัญหา ซึ่งหลายองค์กรเลือกใช้บริการคลาวด์ ERP ที่จัดการโดยผู้ให้บริการ Cloud ERP เนื่องจากปัจจุบันการบริหารข้อมูลและการเรียกข้อมูลระบบ Cloud ทำได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น พร้อม ๆ กับมีความปลอดภัยที่มากขึ้นเช่นกัน ค่าใช้จ่ายจะมีในส่วนของค่าธรรมเนียมแบบรายเดือนหรือรายปี แล้วแต่ผู้ให้บริการ สำหรับการเข้าใช้งานขึ้นอยู่กับจำนวนผู้ใช้งานและในส่วนของค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง ERP ขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ การปรับใช้ การปรับแต่งตามที่ต้องการการใช้งานในขอบข่ายขององค์กร จำนวนผู้ใช้งานที่ต้องการใช้งานมากน้อยเพียงใด เมื่อเทคโนโลยีมีการพัฒนาไปมาก เวอร์ชันเก่าหรือการใช้งาน ERP บนเซิร์ฟเวอร์ขององค์กรมีข้อจำกัดมากมาย ดังนั้นการใช้งาน ERP บนระบบ Cloud จึงเป็นทางเลือกที่นิยมในปัจจุบัน ซึ่งการทำงานของ Cloud ERP มีข้อดีในจุดที่ว่าอุปกรณ์ทั้งหมดภายใต้ระบบ ERP รวมถึงผู้ใช้งานทุกคน จะอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลทราบเท่าที่มีอินเทอร์เน็ตเชื่อมต่ออยู่ เราสามารถเข้าถึงข้อมูลทุกอย่างได้ ทั้งข้อมูลภาพกว้างและข้อมูลเชิงลึกแบบเรียลไทม์ ทำให้สามารถอัปเดตและวางแผนต่าง ๆ ได้ในทันที ไม่ต้องรอการสื่อสารทางอื่น การจัดการแบบนี้ นอกจากจะช่วยให้เราเข้าถึงคนทุกคนในบริษัทแล้ว ยังช่วยในการประหยัดพื้นที่ค่าใช้จ่าย รวมถึงการอัปเดตซอฟต์แวร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วย

สิ่งที่ต้องพิจารณาซอฟต์แวร์ ERP ที่มีความแตกต่างกันไปตามปัจจัยหลายประการ ดังนี้

ขนาดองค์กร บริษัทขนาดเล็กอาจต้องการจำนวนผู้ใช้งานในการใช้งานไม่มาก และมักจะมีการดำเนินการด้านการผลิตและซัพพลายเชนที่ขนาดเล็กกว่า ความซับซ้อนน้อยกว่าเมื่อต้องทำการย้ายระบบ แต่ถ้ายิ่งธุรกิจของเรามีขนาดใหญ่และมีความซับซ้อนมาก ค่าใช้จ่ายก็จะมากขึ้นเช่นกัน ในปัจจุบันเทคโนโลยีมีการปรับเปลี่ยนที่ถี่ขึ้น ดังนั้นบริษัทต่าง ๆ สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการล่วงหน้า และค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาได้ โดยการเลือกการใช้งานบนระบบคลาวด์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ Hardware และเจ้าหน้าที่ IT มากมายที่ต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการดูแล

ความซับซ้อนในการดำเนินการ องค์กรขนาดใหญ่ มักมีการดำเนินงานที่ซับซ้อน มีข้อมูลมากมาย และต้องเชื่อมต่อกับหลายแผนกในองค์กร การที่จะโฮสต์ซอฟต์แวร์ ERP บน Server ภายในองค์กรอาจเพิ่มความซับซ้อนและค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น หลายองค์กรจึงหันมาใช้ ERP บนระบบ Cloud ที่มีประสิทธิภาพมากกว่า

คุณสมบัติที่จำเป็น ธุรกิจบางประเภทอาจต้องการคุณสมบัติเพิ่มเติมที่จำเป็น สำหรับ ERP ของตนมากกว่าบริษัทในอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่นในอุตสาหกรรมการขนถ่าย อาจมีข้อกำหนดเฉพาะในการประเมินคุณภาพของการจัดการ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ต้องมีใน ERP System คุณสมบัติและบริการเพิ่มเติมเหล่านั้นอาจส่งผลให้จำเป็นต้องมีใบอนุญาตเฉพาะหรือค่า Subscription ที่สูงขึ้น

การปรับแต่ง หากธุรกิจต้องการคุณลักษณะเฉพาะแบบกำหนดเองที่อยู่นอกเหนือระบบพื้นฐานที่มีอยู่ หรือต้องการปรับแต่งให้ตรงกับการใช้งานแบบเฉพาะเจาะจง อาจมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการพัฒนาและดำเนินการ Customize ให้เข้ากับธุรกิจซึ่งการปรับแต่งที่มากเกินไป อาจนำมาสู่ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ค่าบำรุงรักษาที่เพิ่มขึ้น และอาจก่อให้เกิดปัญหาในการอัปเดตระบบในอนาคต ดังนั้นธุรกิจควรเน้นที่การเพิ่มคุณสมบัติที่ต้องการจริง ๆ มากกว่าการปรับเปลี่ยนรายละเอียดย่อย หลาย ๆ ผู้ให้บริการมักนำเสนอ Best Practice คือแนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับธุรกิจหรืออุตสาหกรรมนั้นเป็นหลัก แต่การเลือกซื้อโมดูลเพิ่มเติมที่จำเป็นย่อมขึ้นอยู่กับธุรกิจนั้น ๆ

นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญที่สุด คือการเลือกใช้งาน ERP ที่เหมาะสมกับองค์กร ในตลาดมีผู้ให้บริการมากมาย จำเป็นที่จะต้องเลือกผู้ให้บริการ ERP ที่เชี่ยวชาญ และอุตสาหกรรมนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างเช่น หากองค์กรของคุณเป็น SME คุณอาจจะต้องมองหา ERP ขนาดเล็กและเหมาะกับ SME เพราะฟังก์ชันการใช้งานจะมีเท่าที่จำเป็นต่อธุรกิจ หรือหากคุณเป็นโรงงานหรืออุตสาหกรรมขนาดใหญ่ซึ่งจำเป็นต้องเลือกผู้ให้บริการ ERP ที่เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมผลิตหรือโรงงาน โดยเฉพาะเพื่อจะได้เข้าใจกระบวนการในโรงงาน เพราะฟังก์ชันการใช้งานที่ถูกออกแบบมาจะเหมาะต่อกระบวนการผลิตสินค้าคงคลังและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงงาน

ผู้จัดทำ : นางสาวศิริรัตน์ เมืองรี
: นายวรรณกร อินท่า

ตำแหน่ง นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ
ตำแหน่ง นักวิชาการคอมพิวเตอร์

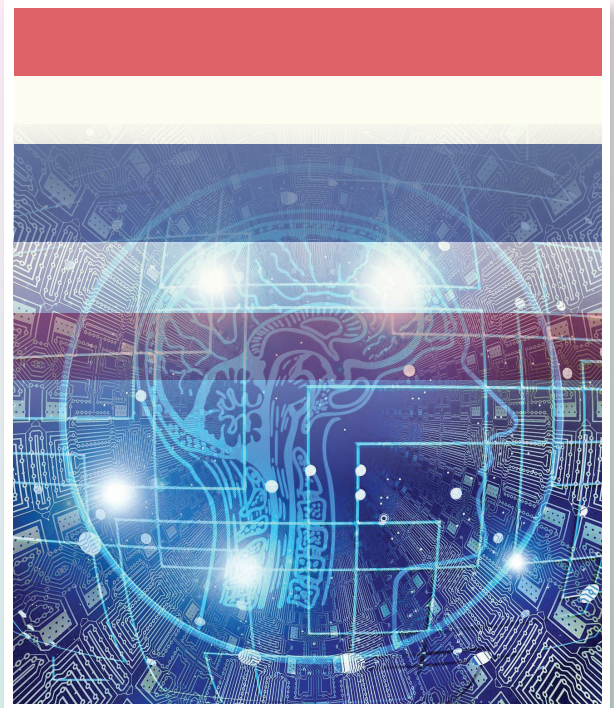
อ้างอิง

การจัดตั้งบริษัทโฮลดิ้งคอมพานี (Holding company)
เพื่อเข้าร่วมกิจการ ร่วมลงทุน
หรือเข้าถือหุ้นกับเอกชนในรูปแบบของหน่วยธุรกิจ
(Spin-off company หรือ IDE Spin off)
เพื่อนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม
ไปต่อยอดเชิงพาณิชย์*

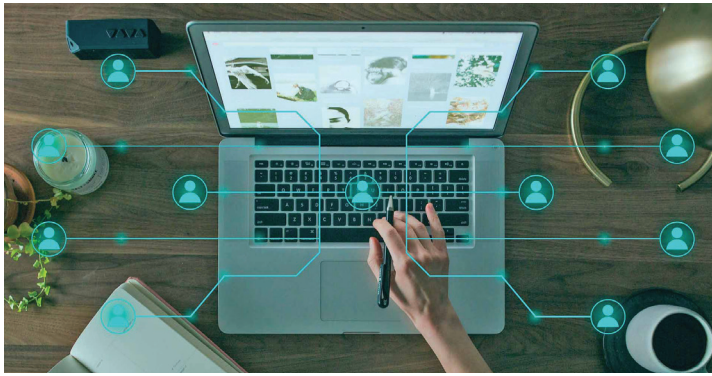
เกวลี มโนภินิเวศ**

การจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยนำกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามารวมเข้าไว้ด้วยกัน ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการปฏิรูประบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเชิงโครงสร้างที่สำคัญสำหรับประเทศไทย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้กระทรวงทำหน้าที่ขับเคลื่อนพันธกิจที่สำคัญตามนโยบายของประเทศ ที่มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม และขับเคลื่อนประเทศไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างเต็มรูปแบบ

* บทความนี้เป็นความเห็นทางวิชาการของผู้เขียน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

** นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ กองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนการกำหนดนโยบายและการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนพันธกิจของการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในการสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศในด้านเศรษฐกิจนั้น พระราชบัญญัติสถานการณ์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้สถานการณ์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศให้มีเอกภาพและเป็นระบบ โดยสามารถนํานโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจ

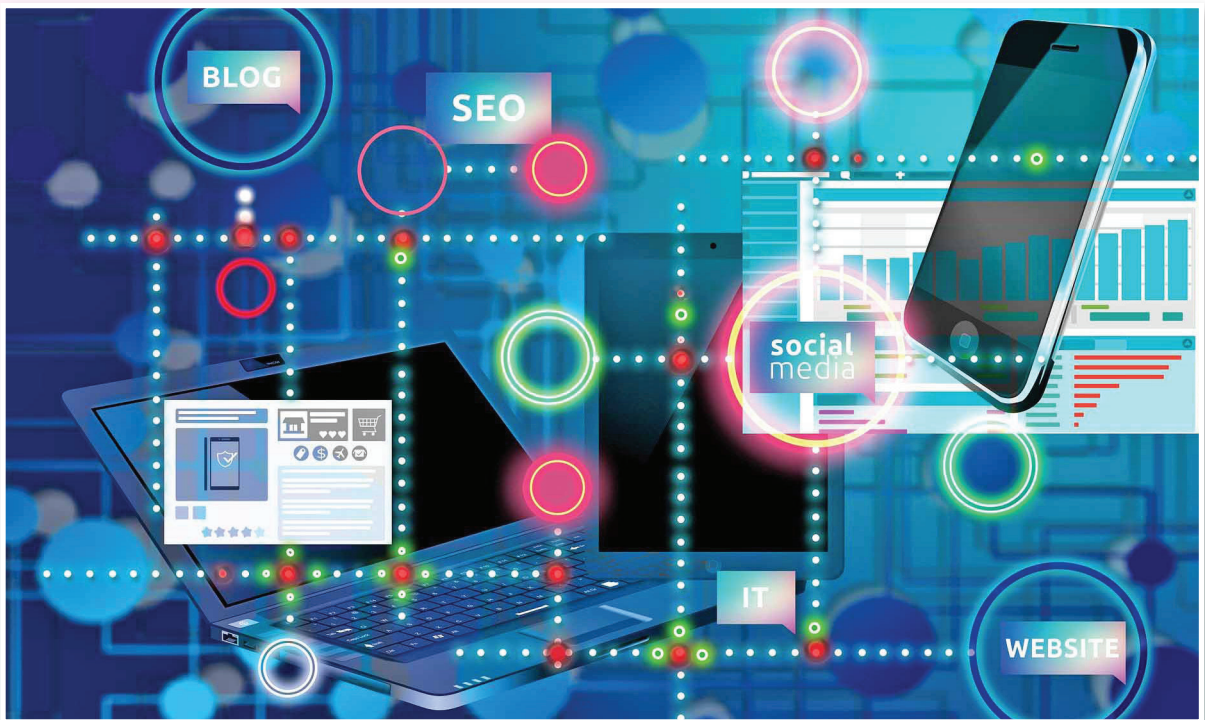
และสังคม และเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัย และนวัตกรรม ให้สนองต่อความต้องการของประเทศ รวมถึงสามารถกำกับดูแลการจัดการด้านการอุดมศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ทัดเทียมนานาชาติประเทศไทยขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าตามนโยบายยุทธศาสตร์ และแผนต่าง ๆ นอกจากนั้น พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔^๑ ยังกำหนดให้ผู้รับทุนหรือนักวิจัยซึ่งได้รับทุนจากเงินสนับสนุนของภาครัฐสามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม และนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้ อันจะเป็นประโยชน์ในการต่อยอดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนพันธกิจที่สำคัญตามนโยบายของประเทศ^๒

^๑ กรุงเทพมหานคร. (๒๕๖๔, ตุลาคม ๑๔). นักวิจัย แนะเร่งผลักดัน “ระบบนิเวศ-มาตรการ” ส่งเสริมหน่วยวิจัยภาครัฐ เอกชน. กรุงเทพมหานคร. <https://www.bangkokbiznews.com/tech/965832>

^๒ สำนักข่าวอิศรา. (๒๕๖๓, กันยายน ๑๘). สถานนโยบาย ส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม ด้านการร่วมลงทุนรัฐ-เอกชนโดยกลไก Holding Company. สำนักข่าวอิศรา. <https://www.isranews.org/article/isranews-pr-news/92053-holding-company.html>

สิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศโดยฐานนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้ คือ การสนับสนุนและพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรม (Ecosystem) และการกำหนดมาตรการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมอย่างเพียงพอและเป็นรูปธรรม^๓ ระบบนิเวศนวัตกรรม (Ecosystem) เป็นระบบเครือข่ายภาคีพันธมิตรเพื่อพัฒนาระบบนิเวศธุรกิจนวัตกรรม ซึ่งจะขับเคลื่อนให้ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มศักยภาพของตนเพื่อการแข่งขันในตลาดทั้งในและต่างประเทศได้ ที่ผ่านมามาตรฐานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้กำหนดมาตรการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรม^๔ เช่น การจัดสรรงบประมาณ ในด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยตรง การสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ และมาตรการลดหรือยกเว้นภาษี โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีการจัดสรรงบประมาณผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และ

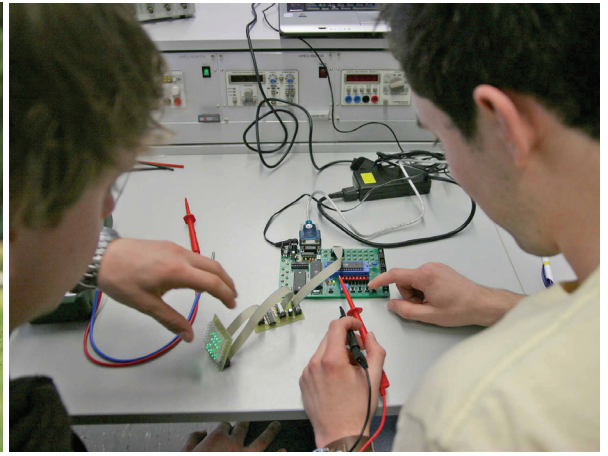
หน่วยงานบริหารจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนจำนวน ๒๔,๔๐๐ ล้านบาท^๕ ประกอบด้วย (๑) งบสนับสนุนงานเชิงกล (Strategic Fund) จำนวน ๑๔,๖๔๐ ล้านบาท เป็นการสนับสนุนทุนแบบให้มีการแข่งขัน (Competitive Funding) สำหรับการทำให้วิจัยที่เน้นตอบโจทยยุทธศาสตร์และ (๒) งบสนับสนุนงานพื้นฐาน (Fundamental Fund) จำนวน ๙,๗๖๐ ล้านบาท เพื่อสนับสนุนงานวิจัยพื้นฐาน (Basic Research Fund) และงานวิจัยสนับสนุนภารกิจของหน่วยงาน (Functional-based Research Fund) เพื่อสร้างความเข้มแข็งของหน่วยงาน โดยการจัดสรรเงินจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ฯ ภายใต้กรอบวงเงินดังกล่าว เน้นกระจายอำนาจให้แก่หน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้สามารถดำเนินงานวิจัยและพัฒนาอย่างคล่องตัว ยืดหยุ่น และดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

^๓ ผู้จัดการออนไลน์. (๒๕๖๔, มกราคม ๒๑). สอวช. ตั้งเป้าเพิ่ม “ธุรกิจฐานนวัตกรรม” พันราย มูลค่าล้านล้านบาทขับเคลื่อน ปท. MGR online. <https://mgronline.com//smes/detail/9640000006084>

^๔ ผู้จัดการออนไลน์. (๒๕๖๔, มกราคม ๒๑). สอวช. ตั้งเป้าเพิ่ม “ธุรกิจฐานนวัตกรรม” พันราย มูลค่าล้านล้านบาทขับเคลื่อน ปท. MGR online. <https://mgronline.com//smes/detail/9640000006330>

^๕ ผู้จัดการออนไลน์. (๒๕๖๔, มกราคม ๒๑). ครม.เคาะแล้ว งบฯ กองทุนส่งเสริม ววน. ๒๔,๔๐๐ ลบ. ใช้ Blockgrants - Mutiyear กระจายอำนาจหน่วยงานในระบบ. <https://mgronline.com//smes/detail/9640000006330>

สำหรับการสนับสนุนและพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรม (Ecosystem)^๖ นั้น เนื่องจากระบบนิเวศนวัตกรรม (Ecosystem)^๗ เป็นโครงสร้างและระบบที่ทำให้องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบกิจการ ท้องถิ่น วิชาธุรกิจ ชุมชน องค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนวัตกรรมและ มีความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ เช่น เทคโนโลยี การพาณิชย์ ธุรกิจ การบริหารและการเงิน สามารถร่วมมือ และพึ่งพากันได้ในหลายมิติ รวมถึงมิติของพื้นที่ของ ผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม นักลงทุน ผู้ประกอบกิจการ และ ผู้ใช้นวัตกรรมซึ่งอยู่กันคนละประเทศ มาตรการที่จะนำมาใช้ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมจึงต้อง ครอบคลุมและสนใจผู้ที่เกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนอย่างเพียงพอ โดยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมแห่งชาติได้มีมาตรการกระตุ้นให้เกิดวิสาหกิจ ฐานนวัตกรรม (Innovation Driven Enterprise : IDEs) ผ่าน อุทยานวิทยาศาสตร์ เนื่องจากอุทยานวิทยาศาสตร์เป็น สถานที่ที่มีระบบและโครงสร้างพื้นฐานในการสนับสนุน การทำวิจัยและสร้างนวัตกรรม รวมถึงบุคลากรที่มีความรู้ และความเชี่ยวชาญในการสนับสนุน ให้บริการ และ ร่วมลงทุนกับผู้ประกอบการและผู้ประกอบธุรกิจฐานนวัตกรรมได้นอกจากนั้น สถานโยบายการอุดมศึกษา ยังส่งเสริมการ ร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนในธุรกิจนวัตกรรมของ

มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม ด้วยการจัดตั้งบริษัทโฮลดิ้งคอมพานี (Holding company) หรือสนับสนุนการก่อตั้งหน่วยธุรกิจ (Spin-off company, IDE Spin off)

บริษัทโฮลดิ้งคอมพานี คือ บริษัทที่มีการประกอบ ธุรกิจโดยมีรายได้จากการถือหุ้นในบริษัทอื่นเป็นหลัก และ ไม่มีการประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญเป็นของตนเอง ซึ่งอาจเป็นการลงทุนในบริษัทในประเทศหรือต่างประเทศ ในปัจจุบันมีการจัดตั้งโฮลดิ้งคอมพานี (Holding company) โดยมหาวิทยาลัยและหน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมขึ้นหลายแห่ง ตัวอย่างเช่น

- บริษัท ซียู เอ็นเทอร์ไพรส์ จำกัด ของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
- บริษัท อ่างแก้ว โฮลดิ้ง จำกัด ของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่
- บริษัท เอ็ม เวเนเจอร์เรอร์ จำกัด ของมหาวิทยาลัย มหิดล
- บริษัท นววิวรรธ จำกัด ของสถาบันพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- บริษัท TUIP จำกัด ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- บริษัท นาสท์ด้า โฮลดิ้ง จำกัด ของสำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

^๖ Hfocus.org เจาะลึกระบบสุขภาพ. (๒๕๖๓, ธันวาคม ๒๖). แผนการพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมของประเทศ. Hfocus.org เจาะลึกระบบสุขภาพ. www.hfocus.org/content/2020/12/20715

^๗ ศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (๒๕๖๒, กุมภาพันธ์ ๘). ระบบนิเวศนวัตกรรมช่วยชาติสร้างนวัตกรรม. CIO World & Business. <http://www.cioworldmagazine.com/dr-kriengsak-chareonwongsak-innovation-ecosystem-help-create-innovation/>

เพื่อให้บริษัทที่จัดตั้งขึ้นสามารถเข้าร่วมกิจการร่วมลงทุน หรือเข้าถือหุ้นกับเอกชนในธุรกิจ start-up เกี่ยวกับกิจการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยโฮลดิ้งคอมพานีอาจจัดตั้งหน่วยธุรกิจในรูปแบบ Spin-off company หรือ IDE Spin off เพื่อนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่โฮลดิ้งคอมพานีมีอยู่หรือที่เกิดจากการดำเนินงานของบุคลากรของมหาวิทยาลัยหรือของหน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมาให้ Spin-off company หรือ IDE Spin off พัฒนาต่อและนำเอาเทคโนโลยีนั้นไปใช้ให้เกิดผลกำไร หน่วยธุรกิจในรูปแบบ Spin-off company หรือ IDE Spin off จึงเป็นกลไกในการถ่ายทอดงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือองค์ความรู้สู่ภาคเอกชน และการนำผลงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ตัวอย่างของ Spin-off company หรือ IDE Spin off ที่เป็นที่รู้จักกันดีในปัจจุบัน อาทิเช่น บริษัท ศูนย์วิจัยนวัตกรรมอินเทอร์เน็ตไทย จำกัด (IIRC) และบริษัท ที-เน็ต จำกัด โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และบริษัท ไบยา ไฟโตฟาร์ม จำกัด โดยคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทวิเคราะห์การต่อยอดเชิงพาณิชย์ผ่านการจัดตั้งหน่วยธุรกิจในรูปแบบ Spin-off company หรือ IDE Spin off

การก่อตั้งหน่วยธุรกิจในรูปแบบ Spin-off company หรือ IDE Spin off นั้น เป็นแนวทางการดำเนินการรูปแบบหนึ่งที่เหมาะสมในการนำความพร้อม ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัย หน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นักลงทุน และผู้ประกอบการ โดยผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่มจะเข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จะสนับสนุนการดำเนินงานในรูปแบบของบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ ห้องวิจัย ห้องปฏิบัติการ รวมถึงการอนุญาตให้ใช้สิทธิในงานวิจัย เทคโนโลยี หรือ นวัตกรรม การแปลงทรัพย์สินทางปัญญาหรือสิทธิในงานวิจัย เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมเป็นทุนในหน่วยธุรกิจรูปแบบ Spin-off company หรือ IDE Spin off

- นักลงทุนและผู้ประกอบการจะสนับสนุนการดำเนินงานในรูปแบบของเงินทุน ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในการประกอบกิจการ การตลาด การบริหารธุรกิจ และด้านเทคนิค

การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายจะช่วยเปิดโอกาสให้ทุกธุรกิจไม่ว่ามีขนาดเล็กหรือใหญ่ สามารถเข้าถึงงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งนอกจากจะมีประโยชน์ในแง่ของการนำศักยภาพจากภาคส่วนต่าง ๆ มาเกื้อหนุนการดำเนินงานของหน่วยธุรกิจให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแล้ว ยังทำให้หน่วยธุรกิจมีความเป็นอิสระในการงานบริหารงานสามารถระดมทุนได้ด้วยตนเองสามารถแยกสินทรัพย์ และแสดงผลประกอบการเกี่ยวกับธุรกิจฐานนวัตกรรม ออกต่างหากจากผลประกอบการของบริษัทแม่ช่วยให้ความเสี่ยงและความรับผิดชอบในการประกอบธุรกิจลดลง นอกจากนี้ เหตุผลประการสำคัญในการก่อตั้งหน่วยธุรกิจในรูปแบบ Spin-off company หรือ IDE Spin off แยกต่างหากจากมหาวิทยาลัยและหน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ก็เพื่อความคล่องตัวและหลีกเลี่ยงข้อจำกัดและอุปสรรคในการดำเนินงานเชิงพาณิชย์จากกฎหมายที่กำกับหรือควบคุมการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ฯ ที่อยู่ในฐานะ **“หน่วยงานของรัฐ”** หรือ **“หน่วยงานอื่นของรัฐ”** ตามบทนิยามของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐^{๘๘} พระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒^{๘๙} และพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘^{๙๐} และเมื่อหน่วยธุรกิจในรูปแบบ

Spin-off company หรือ IDE Spin off สามารถดำเนินการได้เองและเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ มหาวิทยาลัยและหน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ฯ อาจพิจารณาถอนการลงทุนและนำเงินไปร่วมลงทุนในธุรกิจ start-up เกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรมด้านอื่น เพื่อขับเคลื่อนพันธกิจที่สำคัญตามนโยบายของประเทศต่อไปได้ ดังจะเห็นได้จากพัฒนาการกรณีของ บจก. นาสท์ด้า โฮลดิ้ง ซึ่งจัดตั้งโดย สวทช.^{๙๑} มีวัตถุประสงค์ในการลงทุนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจเทคโนโลยีเริ่มต้นที่ต่อยอดและขยายผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมทั้งเชื่อมโยงและแนะนำธุรกิจเข้ากับกลไกสนับสนุนต่าง ๆ ในหน่วยงานที่เหมาะสมให้สามารถสร้างโอกาสและศักยภาพทางธุรกิจเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม ปัจจุบันได้ร่วมลงทุนกับบริษัทที่มีฐานมาจากผลงานวิจัยที่มีนักวิจัยเป็นเจ้าของอยู่ ๒ - ๓ ราย โดย บจก. นาสท์ด้า โฮลดิ้ง จะกำกับดูแลในฐานะกรรมการตามสัดส่วนการถือหุ้น หรือติดตามผลการดำเนินงานจากงบการเงินและรายงานการประชุมคณะกรรมการของบริษัท และอาจพิจารณาถอนการลงทุนโดยการขายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมทั้งหมดหรือบางส่วน หรือขายให้แก่ผู้ลงทุนรายอื่น หรือการเสนอขายหุ้นเพื่อระดมทุนให้กับประชาชนครั้งแรก (Initial Public Offering: IPO) ในกรณีที่นำบริษัทเข้าตลาดหลักทรัพย์

^{๘๘} มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

<p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ องค์การมหาชน องค์กรอิสระ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ หน่วยราชการของศาล มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานสังกัดรัฐสภาหรือในกำกับของรัฐสภา หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>๓๓๖ ๓๓๖</p>
---	----------------

^{๘๙} มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

<p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ</p>	<p>๓๓๖ ๓๓๖</p>
--	----------------

“หน่วยงานอื่นของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์กรมหาชน หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะ หรือหน่วยงานอื่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่ใช่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ เฉพาะที่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร

^{๙๐} มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

<p>“หนี้สาธารณะ” หมายความว่า หนี้ที่กระทรวงการคลัง หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจกู้หรือหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน แต่ไม่รวมถึงหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงิน ธุรกิจบริหารสินทรัพย์หรือธุรกิจประกันสินเชื่อ โดยกระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกัน และหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย</p>	<p>๓๓๖ ๓๓๖</p>
--	----------------

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีชื่อ เรียกอย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาล และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่รวม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจ

<p>๓๓๖ ๓๓๖</p>	<p>๓๓๖ ๓๓๖</p>
----------------	----------------

^{๙๑} ไทยรัฐออนไลน์. (๒๕๖๕, สิงหาคม ๑๕). สวทช.ตั้งโฮลดิ้งหนุนวิจัยเชิงพาณิชย์. ไทยรัฐออนไลน์. <https://www.thairath.co.th/news/local/2472900>

ส่วนกรณีของ บจก. ไบยา ไฟโตฟาร์ม นั้น ริเริ่มขึ้นโดยอาจารย์ซึ่งเป็นนักวิจัยในคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการบ่มเพาะจากโครงการศูนย์กลางนวัตกรรมแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (CU Innovation Hub) และ บจก. CU Enterprise ต่อมาจึงถูกก่อตั้งและแยกตัวออกมาจากคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ในการผลิตยาและวัคซีนด้วยตนเองภายในประเทศ ลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้คนไทยสามารถเข้าถึงยาหรือวัคซีนที่มีประสิทธิภาพ อันจะช่วยสร้างความมั่นคงทางสุขภาพในประเทศไทยได้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ งานวิจัยและพัฒนาหลักของบริษัท คือ เทคโนโลยีการผลิตโปรตีนด้วยพืชที่สามารถออกฤทธิ์ทางยาทั้งเพื่อการรักษาและเพื่อการเสริมสร้างป้องกันซึ่งสามารถนำไปทำยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพได้ เนื่องจากการวิจัยและพัฒนายาและวัคซีนต้องใช้จำนวนมาก จึงต้องมีการระดมทุนในหลายรูปแบบ ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน สำหรับสถานการณ์การเกิดโรคระบาด covid-19 นั้น บจก. ไบยา ไฟโตฟาร์มได้คิดค้นวัคซีนป้องกัน covid-19 จากใบพืชตระกูลยาสูบ^{๑๒} และได้มีการระดมทุนในรูปแบบ

ของการรับบริจาคเงินผ่านมูลนิธิของมหาวิทยาลัยหรือ CU Enterprise และได้รับการสนับสนุนเงินจำนวน ๓๐ ล้านบาท โดยการจัดทำบันทึกความตกลงร่วมกันกับ บมจ. ปตท. สำรองและผลิตปิโตรเลียม และ บจก. เอไอ แอนด์ โรโบติกส์ เวนเจอร์ส เพื่อพัฒนาวัคซีน covid-19 จากใบพืชตระกูลยาสูบ^{๑๓} รวมถึงการได้รับจัดสรรเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๓๐๙ ล้านบาท^{๑๔} เพื่อใช้ในโครงการวิจัยและพัฒนาวัคซีนป้องกันโรค covid-19 (Baiya) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ นอกจากนั้น บจก. ไบยา ไฟโตฟาร์มยังคงทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้และปฏิบัติการของนิสิต โดยการให้นิสิตเข้ามาทดลองในห้องปฏิบัติการ สามารถพัฒนายาและวัคซีนในบริษัท รวมถึงเสนอโครงการให้แก่บริษัทได้ ซึ่งทำให้นิสิตสามารถเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงานจริง ในขณะที่อาจารย์ผู้สอนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ อันจะเป็นการเปิดโอกาสเส้นทางสายอาชีพอื่นให้แก่ผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น^{๑๕}

^{๑๒} อติดา พรวสิน. (๒๕๖๔, สิงหาคม ๘). ไบยา ไฟโตฟาร์ม” ต้นแบบ biotech startup จากรั้วมหาวิทยาลัย สู่การผลิตวัคซีนต้านโควิด-๑๙. The story Thailand. <https://www.thestorythailand.com/08/08/2021/37538/>

^{๑๓} Thai Publica. (๒๕๖๔, กันยายน ๙). ปตท.สม.- เออาร์วี MOU ‘จุฬา-ไบยา’ สนับสนุน ๓๐ ล้านบาท พัฒนาวัคซีนโควิดของไทย คุณภาพเทียบเท่าต่างชาติ คาดสำเร็จปี ๖๕. Thai Publica. <https://thaipublica.org/2021/09/pttep-arv-mou-chula-baiya/>

^{๑๔} วันเพ็ญ พุทธานนท์. (๒๕๖๔, พฤศจิกายน ๔). ครม.ผ่านอุลยงบกว่า ๓.๖ พันล้าน พัฒนาวัคซีนฝีมือคนไทย “ไบยา - ChulaCov19”. The Bangkok insight. <https://www.thebangkokinsight.com/news/politics-general/covid-19/742769/>

^{๑๕} กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๔, กันยายน, ๙). ไบยา ไฟโตฟาร์ม สดาร์ทอัพสัญชาติไทย เผยความก้าวหน้าการผลิตวัคซีนโควิด-๑๙ พร้อมทดสอบในมนุษย์เฟส ๑ สิ้นเดือนกันยายนนี้ ชี้ไทยมีศักยภาพและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี เห็นโอกาสเติบโตของอุตสาหกรรมการผลิตยาในอนาคต. mhesi.go.th. <https://www.mhesi.go.th/index.php/news/4402-19-1-2.html>

อย่างไรก็ดี โดยที่ในปัจจุบันการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานในระบอบวิทยาศาสตร์ฯ ยังมีประเด็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และกรอบวัตถุประสงค์ตามกฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานในการดำเนินการจัดตั้งบริษัท การเข้าร่วมกิจการ ร่วมลงทุน หรือเข้าถือหุ้นกับเอกชนในหรือกับบริษัทอื่น และประเด็นตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยที่เป็นส่วนราชการและหน่วยงานในระบอบวิทยาศาสตร์ฯ ที่ยังไม่มีบทบัญญัติรองรับกิจกรรมในลักษณะดังกล่าวอย่างชัดเจน อย่างเช่นกรณีของมหาวิทยาลัยนเรศวร ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๕๓๓ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มหาวิทยาลัยมหาสารคามตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๓๗ มหาวิทยาลัยราชภัฏตาม

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘

ส่วนกรณีของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐนั้น กฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัยแต่ละฉบับต่างก็มีบทบัญญัติดังกล่าวแตกต่างกัน โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย^{๑๖} มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์^{๑๗} มหาวิทยาลัยมหิดล^{๑๘} มหาวิทยาลัยเชียงใหม่^{๑๙} และสถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง^{๒๐} ล้วนแต่มีบทบัญญัติให้อำนาจในการกู้ยืมเงิน ออกพันธบัตร หรือตราสารหนี้อื่น การจัดตั้งบริษัท การเข้าร่วมกิจการ ร่วมลงทุน หรือการเข้าถือหุ้นกับเอกชนหรือกับบริษัทอื่นภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี^{๒๑} และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์^{๒๒} ไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจในการจัดตั้งบริษัท การเข้าร่วมกิจการ การร่วมลงทุน หรือการเข้าถือหุ้นแต่อย่างใด

^{๑๖} พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๓ มหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อำนาจและหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

๑) ๒)

(๔) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินและการลงทุนหรือการร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัยการกู้ยืมเงินและการลงทุนหรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

๑) ๒)

(๕) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่ หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

^{๑๗} พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๑๕ มหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

๑) ๒)

(๕) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้น เข้าเป็นหุ้นส่วนและลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุนหรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน

(๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๑) ๒)

(๑๑) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัยหรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

๑) ๒)

^{๑๘} พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๑๕ มหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ อำนาจและหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

๑) ๒)

(๔) กู้ยืมเงิน และให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน การลงทุนหรือการร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๕) ออกพันธบัตรเพื่อการลงทุนโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๑) ๒)

(๑๐) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัยหรือนำผลการค้นคว้าและวิจัยไปเผยแพร่ หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

๑๑ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๕ มหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ อำนาจและหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

ฯลฯ

- (๔) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินและร่วมลงทุนหรือลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงินการร่วมลงทุน หรือการลงทุนถ้าเป็นจำนวนเงินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน
- (๕) ออกพันธบัตรเพื่อการลงทุนโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ฯลฯ

(๑๐) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัยหรือนำผลการค้นคว้าและวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์ เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

๑๒ พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๔ สถาบันมีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ อำนาจและหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๔) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุนหรือการร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของสถาบัน การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุนหรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

ฯลฯ

(๖) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลเพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของสถาบันหรือการนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของสถาบัน

ฯลฯ

๑๓ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. ๒๕๓๓

มาตรา ๑๐ มหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕ และอำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

ฯลฯ

- (๔) กู้ยืมเงิน ให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินหรือลงทุน ทั้งนี้ เพื่อการศึกษา การวิจัย และการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงินหรือการลงทุนถ้าเป็นจำนวนเงินเกินกว่าวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนด ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

ฯลฯ

๑๔ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๐ มหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายในวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕ และอำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

ฯลฯ

- (๔) กู้ยืมเงิน ให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินหรือลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๕ การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงินหรือการลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินกว่าวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนด ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

ฯลฯ

สำหรับหน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมนั้น ก็มีประเด็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และกรอบวัตถุประสงค์ในการกั๊ยเงิน ออกพันธบัตรหรือตราสารหนี้อื่น การจัดตั้งบริษัท การเข้าร่วมกิจการ การร่วมลงทุน หรือการเข้าถือหุ้นกับเอกชนในหรือกับบริษัทอื่น ตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานอยู่เช่นเดียวกัน ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคียวางแนวทางในการวินิจฉัยเรื่องดังกล่าวไว้ อาทิเช่น

- กรณีของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) จะจัดตั้งหน่วยงานในรูปบริษัทจำกัด ขึ้นแทนสำนักพัฒนาธุรกิจหน้าที่ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการศึกษา วิเคราะห์ วางแผน เพื่อหารายได้เพิ่มเติม จากทรัพย์สินทางปัญญาของ สสวท. ตลอดจนพัฒนากิจกรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยหน่วยงานที่จะจัดตั้งขึ้นนั้น สสวท. จะเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทนี้ทั้งหมด การบริหารจัดการ จะอยู่ในรูปของบริษัทจำกัด เมื่อพิจารณาถึงความมุ่งหมาย ในการจัดตั้งบริษัทจำกัดแล้ว เห็นได้ว่าการดำเนินการดังกล่าว มีลักษณะเป็นกิจการที่กระทำไปเพื่อส่งเสริมการเรียน การสอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี อันเป็น กิจการที่ สสวท. มีอำนาจกระทำได้ตามมาตรา ๗ รวมทั้ง เป็นกิจการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ (๓) และ (๘)^{๒๓} ด้วย สสวท. จึงอาจจัดตั้งบริษัทจำกัดขึ้น เพื่อดำเนินกิจการ ตามวัตถุประสงค์ของ สสวท. ได้^{๒๔}

^{๒๓} พระราชบัญญัติสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๙ ให้สถาบันมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

๑) กั๊ยเงินหรือให้กั๊ยเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินหรือลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗

๒) กั๊ยเงินหรือให้กั๊ยเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินหรือลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗

๓) ทำความตกลง ร่วมมือหรือร่วมทุนกับบุคคล นิติบุคคล องค์กรหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี

๔) ดำเนินกิจการอื่นใดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน

๕) ดำเนินกิจการอื่นใดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน

^{๒๔} บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ทราหรือเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยงานของ สสวท. ในรูปบริษัทจำกัด (เรื่องเสร็จที่ ๖๘๖/๒๕๔๕)

• กรณีของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ที่ประสงค์จะดำเนินการแปรรูปโครงการของ สวทช. เพื่อจัดตั้งเป็นบริษัทร่วมทุน โดย สวทช. ลงทุนทั้งในรูปเงินสดหรือการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน โดยมีพนักงานและลูกจ้างของ สวทช. ซึ่งเดิมเป็นผู้วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีหรือปฏิบัติงานในโครงการมีส่วนร่วมลงทุนในบริษัท และลาออกไปปฏิบัติงานในบริษัทร่วมทุน โดย สวทช. จะเริ่มดำเนินการกับโครงการตรวจสอบ และประมวลผลสถิติการเยี่ยมชมเว็บไซต์ในประเทศไทย (Truehits.net) และงานบริการของศูนย์ประสานงานการรักษาความปลอดภัยคอมพิวเตอร์ประเทศไทย (ThaiCERT) เป็นกรณีที่อยู่ในความหมายของการเข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่นตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯ ซึ่งเทียบเคียงได้กับการที่เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐตามความหมายของ “ร่วมงานหรือดำเนินการ”

ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ อย่างไรก็ตาม โดยที่มาตรา ๑๒^{๕๔} แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯ ได้กำหนดให้ สวทช. มีอำนาจในการเข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่น หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด เพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้น สวทช. จึงต้องพิจารณาเป็นรายกรณีว่า การแปรรูปโครงการแต่ละโครงการเป็นบริษัท (spin-off) เพื่อจัดตั้งเป็นบริษัท โดยร่วมทุนกับพนักงานหรือลูกจ้างของ สวทช. ซึ่งลาออกจาก สวทช. เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือไม่ หาก สวทช. เห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สวทช. ก็ย่อมมีอำนาจกระทำได้ตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๓๕^{๕๖}

^{๕๔} พระราชบัญญัติพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๓๔

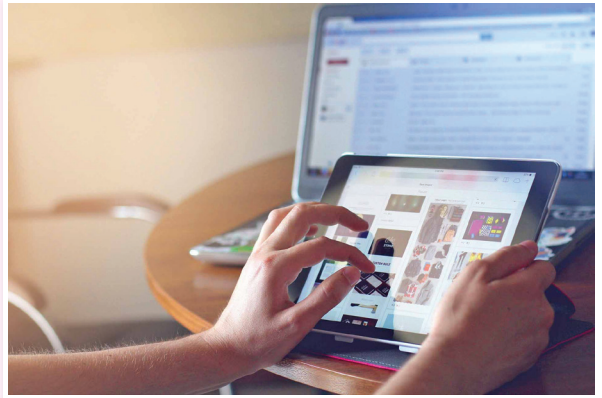
มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๑ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

๑) ๑	๑) ๑
(๕) เข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่นหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดเพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
(๖) กู้ยืมเงิน ให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินหรือการลงทุน ทั้งนี้ เพื่อการวิจัยและพัฒนา และการบริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การกู้ยืมเงินหรือการลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนด ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน	
๑) ๑	๑) ๑
(๗) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน	

^{๕๖} บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแปรรูปโครงการและหน่วยงานของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติเป็นบริษัทจำกัด (เรื่องเสร็จที่ ๘๓๑/๒๕๕๓)

• กรณีของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ที่ประสงค์จะจัดตั้งบริษัทจำกัด เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน แม้ว่ามาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติให้จัดตั้งสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการวิจัยและให้บริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศในทางเศรษฐกิจและสังคม หรือเพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม โดยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ตามมาตรา ๗ แต่มีได้มีบทบัญญัติให้อำนาจสถาบันในการก่อตั้งนิติบุคคลในรูปแบบบริษัทหรือรูปแบบอื่นใดไว้ ประกอบกับรายได้ของสถาบันส่วนใหญ่มาจากเงินงบประมาณของรัฐ การดำเนินการของสถาบันตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๗^{๒๗} เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ จึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในการดำเนินการ ด้วยเหตุนี้ การจัดตั้งและดำเนินการในรูปแบบบริษัทจำกัดจึงไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ดังกล่าว ดังนั้น สถาบันจึงไม่มีอำนาจในการจัดตั้งบริษัทจำกัดเพื่อดำเนินกิจการตามที่ขอหรือมาได้ เนื่องจากเป็นการดำเนินการที่ไม่อยู่ในความมุ่งหมายและอำนาจหน้าที่ของสถาบันตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายจัดตั้งสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย^{๒๘}

นอกจากประเด็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และกรอบวัตถุประสงค์ตามกฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าวแล้ว มหาวิทยาลัยและหน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ฯ ยังขาดประสบการณ์ในการจัดตั้งบริษัทหรือมีงานวิจัย เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมจำนวนน้อย จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้จัดทำแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงาน และเตรียมการแก้ไขกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินการจัดตั้งบริษัทในรูปแบบ Holding company หรือรูปแบบ Spin-off company หรือ IDE Spin off ต่อไป

^{๒๗} พระราชบัญญัติสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๗ สถาบันมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ และอำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- ๓) จัดตั้งหน่วยงาน ดำเนินงานและปรับปรุงหน่วยงานเกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ๔) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ไม่ว่าจะของรัฐหรือของเอกชน ในกิจการที่เกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการนำผลของการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์
- ๘) กู้ยืมเงิน ให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินหรือลงทุน ทั้งนี้ เพื่อการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเท่านั้น การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน หรือการลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินคราวละห้าล้านบาท ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

^{๒๘} บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดตั้งบริษัทจำกัดเพื่อประโยชน์แก่กิจการของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (เรื่องเสร็จที่ ๑๐๐๒/๒๕๖๕)

นายพดล เกร์ฤกษ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาระบบคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ครั้งที่ ๑) เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ ห้องพัชราวดี ๑ - ๒ โรงแรมปรีณซ์พาเลซ กรุงเทพฯ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้การต้อนรับผู้บริหาร คณะกรรมการขับเคลื่อนนวัตกรรมฯ คณะอนุกรรมการ จัดโครงการขับเคลื่อนนวัตกรรมฯ และข้าราชการในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในการเข้าศึกษาดูงาน การพัฒนาระบบกลางทางกฎหมายและการดำเนินการพัฒนานวัตกรรมของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยมีนายจินตพันธ์ ทังสุบุตร ผู้อำนวยการกองพัฒนากฎหมาย เป็นผู้แทนสำนักงานฯ ให้การต้อนรับและบรรยาย ในเรื่องดังกล่าว และเจ้าหน้าที่จากกองพัฒนากฎหมายร่วมเป็นวิทยากร เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมเรอเน่ กียอง และห้องประชุมปรีดี พนมยงค์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นางสาวนริศรา แดงไผ่ ผู้อำนวยการกองกฎหมายกระบวนการยุติธรรม เป็นประธานในพิธีเปิดกิจกรรม ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญ หัวข้อ “มาตรการป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอาชญากรรม และการส่งเสริม การบำบัดและพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้กระทำความผิดซ้ำ” เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมเรอเน่ กียอง และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Microsoft Teams วิทยากรประกอบด้วย ดร.ชัตติยา รัตนดิถล ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม และพันตำรวจโท มนต์รี บุญยโยธิน รองอธิบดีกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

ร่างพระราชบัญญัติกองทุน บำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ให้มีการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ โดยมีลักษณะเป็นการออมภาคบังคับ เพื่อให้ประชาชนมีระบบการออม มีวินัยในการออมที่สามารถสร้างหลักประกันรายได้ให้กับตัวเอง เมื่อพ้นวัยทำงาน และสร้างความมั่นคงในการดำรงชีพอย่างมีคุณภาพให้ครอบคลุมลูกจ้างทั้งระบบ
๒. เป็นกองทุนสำหรับแรงงานในระบบที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ - ๖๐ ปี โดยครอบคลุมลูกจ้างเอกชน ลูกจ้างชั่วคราวส่วนราชการ พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่องค์การมหาชน และพนักงานรัฐวิสาหกิจที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
๓. ให้ลูกจ้างและนายจ้างจ่ายเงินเข้ากองทุน เมื่อลูกจ้างอายุครบ ๖๐ ปี สามารถเลือกรับบำเหน็จหรือบำนาญเป็นระยะเวลา ๒๐ ปี
๔. ให้มีคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายในการบริหารจัดการ และการลงทุนของกองทุน
๕. กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พร้อมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการฯ
๖. กำหนดให้มีการจัดทำฐานข้อมูลกลางในการบูรณาการ รับ เก็บรวบรวม แลกเปลี่ยน เชื่อมโยง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบบำเหน็จบำนาญทั้งระบบ เพื่อประโยชน์ในการยกระดับการบริหารจัดการข้อมูลระบบการออมเพื่อการชราภาพ

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

มีระบบในการออมระหว่างการทำงานที่มีนโยบายรองรับอย่างเหมาะสม มีวินัยในการออมที่จะสร้างความมั่นคงในการดำรงชีพเมื่อพ้นจากวัยทำงาน